

KEMPELEEN ASEMAKAAVAN MUUTOS JA LAAJENNUS / ZATELLIITIN LAAJENNUS LIIKENNESELVITYS

Projekti Kempeleen asemakaavan muutos ja laajennus / Zatelliitin laajennus

Vastaanottaja Kempeleen kunta

Versio 1

Päivämäärä 13.5.2020

Laatija Erkki Sarjanoja

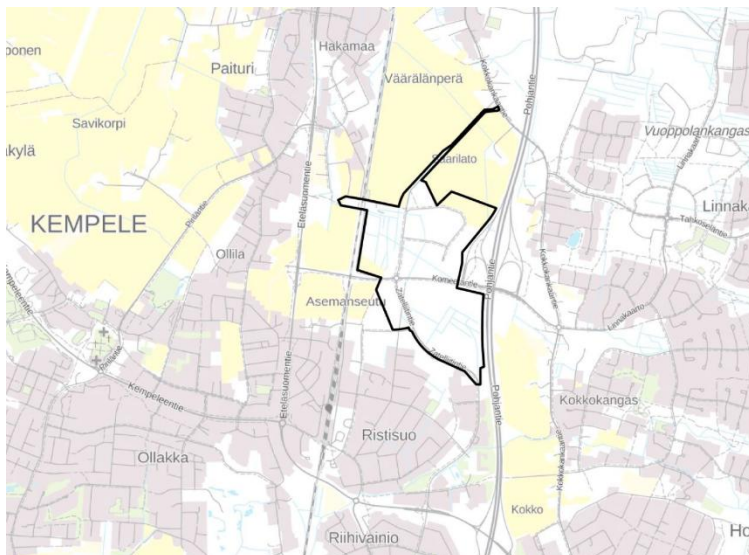
Tarkastaja [Nimi]

Hyväksyjä [Nimi]

1. Lähtökohdat

Kempeleen kunta on laatimassa asemakaavan muutosta ja laajentamista Zatelliitin alueelle. Se sijaitsee moottoritien (valtatie 4, Pohjantie) ja rautatien välissä Komeetantien molemmin puolin.

Voimassa olevan ja vuonna 2017 tehdyn asemakaavan ja koko kuntaa koskevan kaupallisen selvityksen lähtökohdaksi oli, että Zatelliitin kauppatorille sijoitetaan ainoastaan tilaa vaativia vähittäiskaupan toimintoja, ja kunnan tavoitteena oli saada alueelle yksi toimija. Siksi nykyisessä asemakaavassa on hyvin iso tontti. Tällä hetkellä ei ole näköpiirissä tilannetta, jossa koko tontti toteutuisi yhtenä hankkeena, vaan tilalle tarvitaan joustavampi kaavallinen ratkaisu, jolla mahdollistetaan tarvittaessa myös useampien pienemmän kokoluokan hankkeiden toteutuminen. Asemakaavan muutosprosessin tavoitteena on tutkia laajan kauppatorin jakamista ja kaavamääräysten muuttamista siten, että alueelle mahdollistetaan nykyistä väljemmin erilaisia kaupan toimintamahdollisuuksia. Toinen keskeinen tavoite asemakaavan muutoksella ja laajennuksella on tutkia Komeetantien pohjoispuoleisen työpaikka-alueen laajentamista länteen sekä Zatelliitintien länsipuolen maankäyttöä kunnan omistamille maille.

Kuva 1. Laadittavan asemakaavan alue.

Suunnittelualueen länsipuolella kulkee moottoritie, ja Zatielliitin eritasoliittymä on välittömästi suunnittelualueen vieressä. Suunnittelualueen lävistää Komeetantie, joka kulkee itä-länsisuunnassa Kokkokankaalta eritasoliittymän ja rautatien alikulkusillan kautta Eteläsuomentielle (maantie 847). Osittain voimassa olevassa Kempeleen osayleiskaavassa Komeetantielle on esitetty jatko Eteläsuomentieltä länteen päin. Zatielliitintie menee Komeetantielta etelään Ketolanperäntielle. Sitä kautta on yhteys muun muassa Kempeleen eritasoliittymään. Komeetantiella on liikennevalo-ohjaus moottoritien eritasoliittymän ramppien liittymässä ja Eteläsuomentien liittymässä. Komeetantien ja Zatielliitintien liittymä on kiertoliittymä.

Lähimmät bussireitit ja -pysäkit ovat moottorien eritasoliittymässä ja Eteläsuomentielle. Lähimpien pysäkkien, eli eritasoliittymän pysäkkien kautta kulkee nykyisin Lumijoki-Oulu ja Liminka-Oulu -välin reitit. Oulun keskustaan suuntautuvien bussien talviajan lähtöajat on esitetty oheisessa kuvassa 2.

Jalankulku- ja pyöräliikenteen väylät kulkevat katujen varsilla (Komeetantie, Zatielliitintie ja Suotie / Jupiterintie ja Linnunrata). Lisäksi radan länsipuolella on yhteys, jota pitkin pääsee Komeetantielta mm. rautatieasemalle.

Poliisin tai Pelastuslaitoksen keräämistä tilastoista löytyy viimeisen viiden vuoden ajalta (2015-2019) kaksi tieliikenneonnettomutta suunnittelualueelta, toinen Komeetantiella ja toinen Zatielliitintielle. Molemmat ovat olleet omaisuusvahinkoon johtaneita onnettomuuksia, eli ns. peltikolareita.

Zatielliitin ramppi P		
Ma - Pe	Tunti	Min/Linja
	6	22/53
	7	17/53R 23/54
	8	22/53A 29/54
	9	22/53 39/54
	10	22/53
	12	59/54
	14	57/53A
	15	09/54 57/53A
	16	13/54 52/53
	17	14/54
	19	14/54

Kuva 2. Pohjoiseen suuntautuvan bussiliikenteen aikataulut eritasoliittymän pysäkillä.

Kuva 3. Ote Kempeleen pyöräliikenteen tavoiteverkosta, ote Kempeleen pyöräilyverkko - strategiasta konkretiaan - selvityksestä, 2016.

2. Liikenne-ennuste

Koska katuverkolta ei ole olemassa mitattuja liikennemäärätietoja, apuna on käytetty tuoretta Oulun seudun liikennemallia. Käytännön havaintojen mukaan Komeentantien ja Zatelliitintien liikennemäärät ovat nykyisin vähäisiä suhteessa niiden kapasiteettiin ja oheiset mallin osoittamat liikennemäärät vastaavat havaintoja.

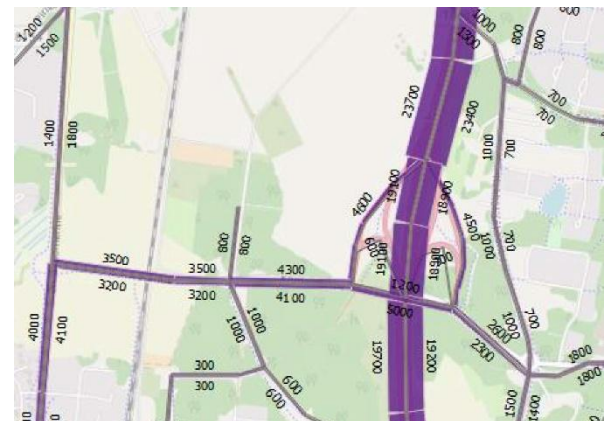
Liikenne-ennusteesta on kaksi kuvaa. Kuvassa 5 on nykyisen kaltainen liikenneverkko suunnittelualueella ja sen läheisyydessä. Kuvassa 6 on tilanne, johon on lisätty Komeetantien jatko Piriläntielle. Tällä on haluttu tutkia, miten paljon liikenne lisääntyisi Komeetantiellä.

Liikenne-ennuste osoittaa, että Zatelliitin alueen liikennemäärät kasvavat. Komeetantiellä määrä noin kaksinkertaistuu. Zatelliitientielle kasvu on moninkertainen, mikä johtuu vähäisestä nykyisestä liikennemäärästä.

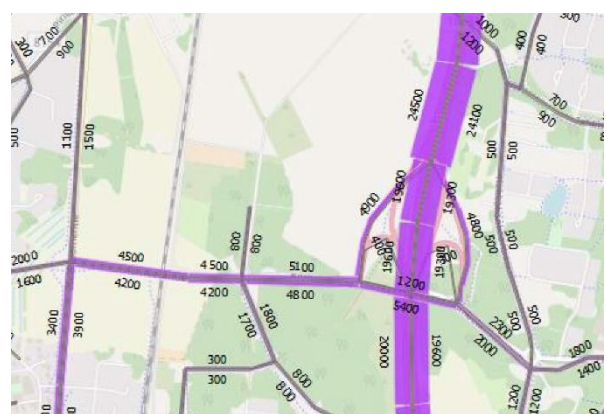
Ennusteissa on mukana Kempeleen vuoden 2040 ennustettu maankäyttö, mm. Zeniitin alue. Zatelliitin uusi maankäyttö on kaavaluonnoksen mukaisena mukana ennusteissa.

Kuva 4. Nykyinen liikennemäärä (keskimääräinen arkivuorokauden liikennemäärä, KAVL 2018).

Kuva 5. Ennustettu liikennemäärä (keskimääräinen arkivuorokauden liikennemäärä, KAVL 2040).

Kuva 6. Ennustettu liikennemäärä (keskimääräinen arkivuorokauden liikennemäärä, KAVL 2040), Komeetantien jatke Piriläntielle mukana.

3. Kaavaluonnos

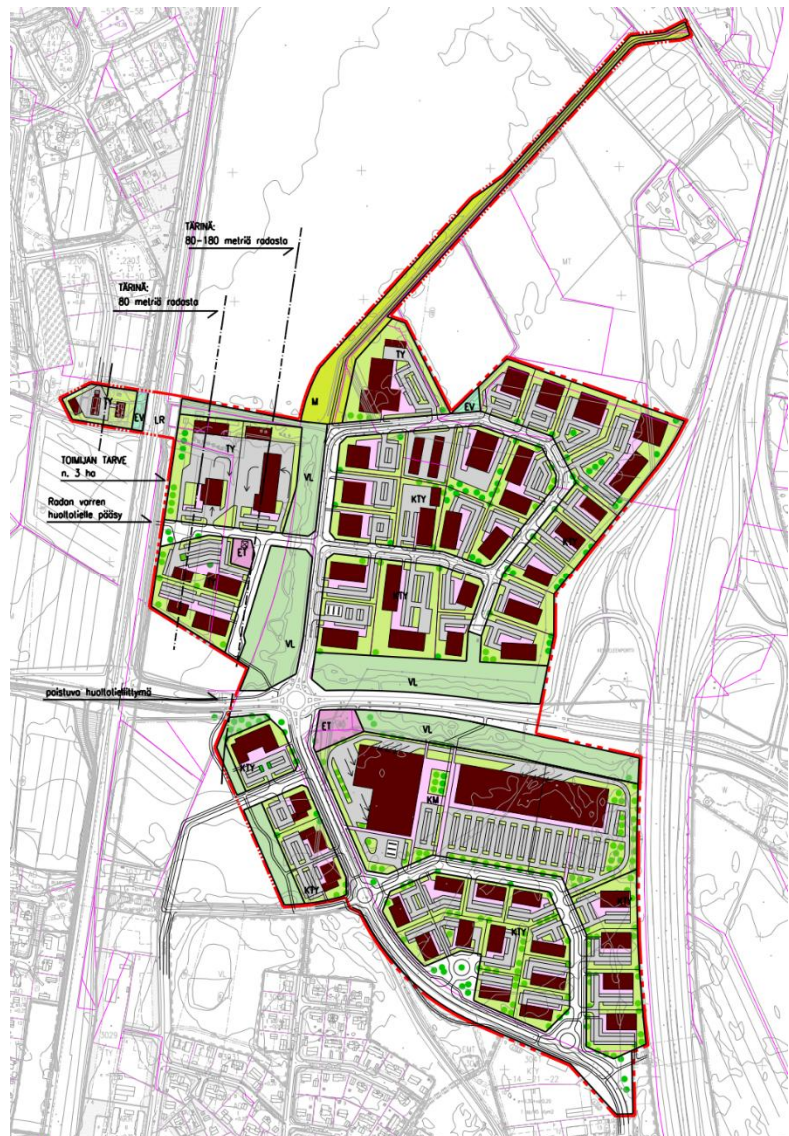
Kaava-alue laajenee nykyisestä alueesta Zatelliitintien ja Linnunrata-kadun länsipuolilla. Muutoin liikenteellisesti merkittävä asia on Zatelliitintien ja moottoritien välisen alueen muuttuminen yhdestä isosta tontista useammaksi pienempiä tontteja sisältäviksi korttelialueiksi. Korttelit ovat liike-, toimitila ja ympäristöhaiiriötä aiheuttamattomien teollisuusrakennusten kortteleita. Eritasoliittymän lounaispuolella olevaan kortteliin saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön.

Vilkkaimmat katuliittymät ovat kiertoliittymiä. Jos Linnunrata-katu jatkuu joskus pohjoiseen päin, myös uuteen nelihaaraliittymään on mahdollista rakentaa tarvittaessa kiertoliittymä.

Radan huoltotielle no yhteys uuden kaava-alueen kautta Linnunradan länsipuolella. Se voi korvata nykyisen suoran yhteyden Komeetantieltä.

Komeetantiellä ja Zatelliitintieellä on syytä mahdollistaa joukkoliikenne, eli pysäkeille on varattava tilaa.

Tärkeimmät jalankulku ja pyörätiet ovat katujen varrella. Merkittävä yhteys lävistää vähittäiskaupan korttelin ja toinen johtaa Kokkokankaantielle.

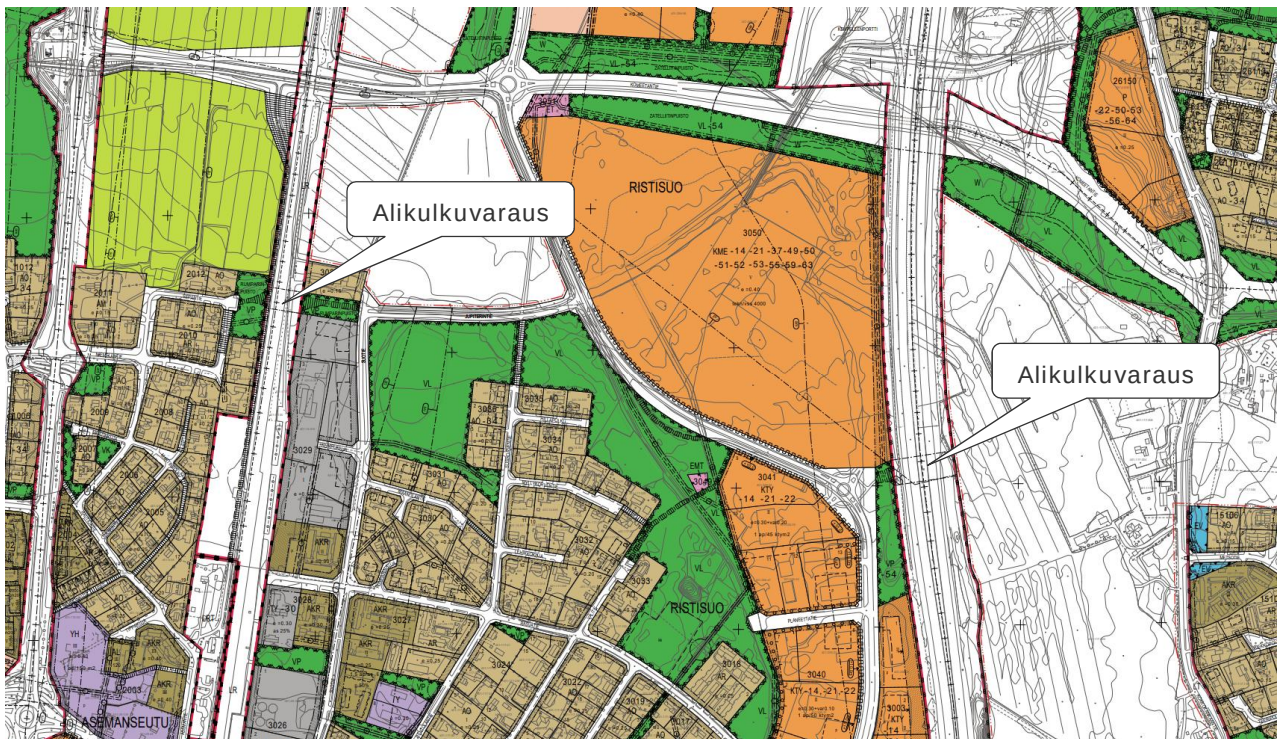
Kuva 7. Asemakaavaluonnoksen havainnekuva (7.5.2020).

4. Liikennevaikutukset (täydennetään ja muokataan kaavatyön edetessä)

Kaava-alue sijaitsee liikenteellisesti keskeisellä paikalla. Henkilöautolla alue on erittäin hyvin saavutettavissa. Ennustetuilla liikennemäärillä nykyisen kaltaiset katujärjestelyt sekä nykyiset ja esitetyt uudet kiertoliittymät toimivat hyvin. Asemakaavaluonnoksen uusi maankäyttö tai maankäytön muutokset eivät merkittävästi muuta liikenne-ennustetta nykyisen asemakaavan ennusteesta. Zatelliitintien osalta on syytä varautua siihen, että sen rooli kasvaa huomattavasti nykyisestä ja siitä on muodostumassa pääkatumainen. Varautuminen merkitsee lähinnä kadun "ulkonäköä", sillä esitetyt ratkaisut riittävät hyvään liikenteen sujumiseen.

Nykyisen kaltaisella joukkoliikenteellä alue on saavutettavissa vain välttävästi. Etäisyydet pysäkeiltä alueelle ovat yli 500 metriä. Alueelle pääsee myös junalla, sillä etäisyys Kempeleen rautatieasemalle on reilu kilometri, mikä on käveltävissä jalankulku- ja pyörätietä pitkin. Komeetantiellä ja Zatelliitintielle on hyvä varautua mahdolliseen uuteen joukkoliikenteeseen.

Alueelle pääsee pyörällä hyvin eri ilmansuunnista. Etäisyydet varsinkin Kempeleen muuhun maankäyttöön ovat hyvin pyöräiltävissä. Rautatie ja moottoritie aiheuttavat jonkin verran kiertomatkaa, mutta suunniteltavan alueen vieressä on nykyisessä asemakaavassa alikulkuvaraukset niin rautatien kuin moottoritienkin poikki, mitkä parantavat yhteyksiä entisestään. Asemakaavaluonnoksessa on esitetty nykyiseen pyörätieverkkoon hyviä lisäyksiä, kuten yhteys Kokkokankaantielle pohjoiseen ja oikaisu Jupiterintieltä Komeetantielle eritasoliittymän suuntaan.

Kuva 8. Nykyisen asemakaavan alikulkuvaraukset.